

[Ib Nørlund.]

beskedent oplag, at henvendelser om at få dem allerede ikke kan efterkommes. Dette står jo også i skarp kontrast til de socialistiske landes øjeblikkelige offentliggørelse i millionoplag.

Men naturligvis har regering og politikere et særligt ansvar for den videre afspænding. Det er selvsagt ikke en proces uden besværligheder. Skridt for skridt må foretages til gensidig gavn. Fordomme må nedbrydes, forståelse må søges ved, at man også prøver at sætte sig ind i den anden parts bevæggrunde. Herved må man også fastholde erklæringens ord om, at principperne for afspænding udgør et samlet hele, hvor fremskridt på det ene område betinger fremskridt på det andet, f. eks. øget tillid på den ene side og udvidede forbindelser på den anden side. En udvidelse af det økonomiske samarbejde er jo også ting, som er af påtrængende interesse ikke mindst for Danmark på vigtige områder.

Men når alt det er sagt, så er det ikke alle, som føler noget ansvar for . . .

Formanden:

Vi kan ikke høre heroppefra for støj i højre side af salen.

Ib Nørlund (DKP):

Ja, jeg vil altså sige, at det ikke er alle, der føler noget ansvar for at udnytte Europas chance i den situation, der foreligger. Der er dem, der fra første færd kun har haft travlt med at fortælle, at Helsinki-talerne kun var skåltaler og ligegyldigheder, og at de i hvert fald ikke måtte føre til nogen ændringer i politikken. Andre har følt det som en forpligtelse – og det er lige hørt herfra – at forstærke deres udfald af fjendtligheder, især af antisovjetisk art, men også mod andre socialistiske og endda mod neutrale lande. De søger målbevidst at forhindre forståelse og for enhver pris at sprede en mistænkeliggørelse. Deres håb er åbenbart, at tilstrækkeligt urimelige udfordringer skulle fremkalde modreaktioner, så der kommer et spil i gang, der kan modvirke afspænding. Det må beklages, at man også har lejet dette hus ud til sådanne foranstaltninger, ganske vist så plumpe, at de dømte sig selv.

At disse bestræbelser rettet imod afspændingen ikke er båret af de ædle formål, som man vil påberåbe sig, fremgår af, at man fra disse kredses side ikke hører den mindste indsigelse,

men tværtimod bifald, når USAs præsident, endda efter Helsinki, har erklæret, at USA forbeholder sig at gribe ind i andre, også vest-europæiske landes indre forhold, endda med CIA som redskab med de metoder, der på det sidste er sket forskellige erkendelser af. Det var dog en udtalelse, som nok burde vække eftertanke og indsigelse, og som burde indgå i vurderingen.

Et af de mest afgørende skridt til videreførelse af afspændingen må være standsning af kaprustningen og overgang til nedrustning, naturligvis på det gensidighedens grundlag, som man er enig om. Men det er en udvikling, som modstandere af afspænding særlig søger påskud til at vende sig imod, nogle måske af professionelle eller af forretningsmæssige interesser. Særlig påfaldende synes det mig, forsvarschefens senere aktiviteter i den henseende må forekomme, hvad vi også har hørt efterklange af her.

Når der skal smides flere penge ud til militær eller vi skal rodes ind i nye NATO-planer, så skal der jo sættes et forberedende stemningsmageri i gang, det erindres fra jagerflykøbene og Schlesingers atomplaner i foråret. Dengang var det særlig nogle påståede sovjetbaser i Somali, der skulle sætte fantasien i gang, men de er siden også fra amerikansk side dementeret, og Schlesinger blev jo selv af sine kolleger i USAs ledelse anset for for stram, men i mellemtiden er vi gået med i gyngen.

Nu gøres der forsøg på at gøre Angola til en ny anstødssten, som skal bringe os til at skælve og opruste og betale. Men hvorfor skulle vi skælve for Angolas befrielse for kolonialismen, tilkæmpet af den angolesiske frihedsbevægelse MPLA og hjulpet af den demokratiske revolution i Portugal som et af dens uigenkaldelige resultater? Fordi, siger man, MPLA er Sovjetstøttet. Efterhånden kan de hjemlige massemedier ikke nævne MPLA uden at hæfte betegnelsen Sovjetstøttet på den. Man siger ikke nigeriansk eller tanzanisk støttet eller støttet af det halve Afrika. MPLA og det befriede Angola bliver jo faktisk støttet af alle kræfter, som vender sig mod imperialismen og kolonialismen, også af Sovjetunionen og andre socialistiske lande, der ser en sådan støtte som deres selvfølgelig pligt. Det har Danmark i al beskedenhed også gjort, og hvorfor dog ikke være ved det? Men denne internationale støtte ændrer jo ikke noget ved, at MPLA kæmper for et uafhængigt, demokratisk og alliancefrit Angola,